



Αριθμ. 95 / 4 / 2024

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στην πρόταση νόμου «Μέτρα για την αντιμετώπιση της ακρίβειας και την πάταξη της κερδοσκοπίας»

Α. Με την υπόψη πρόταση νόμου ρυθμίζονται τα ακόλουθα θέματα:

1.α. Προβλέπεται η θέσπιση ανώτατου περιθωρίου μικτού κέρδους σε όλο το μήκος της εφοδιαστικής αλυσίδας στα εισαγόμενα ή παραγόμενα στην Ελλάδα προϊόντα που είναι είτε νωπά/τυποποιημένα τρόφιμα, είτε βιομηχανικά αγαθά (καταναλωτικά και διαρκή). Το μέτρο έχει μόνιμο χαρακτήρα και για τον σκοπό αυτό εκδίδεται κάθε μήνα απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης για τον καθορισμό του περιθωρίου κέρδους ανά μήνα.

β. Για τις περιπτώσεις : i) των αλυσίδων/καταστημάτων λιανικής πώλησης, ii) νωπών προϊόντων, iii) βιομηχανικών αγαθών και iv) αγροεφοδίων τα ανώτατα περιθώρια κέρδους διαμορφώνονται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην υπό ψήφιση πρόταση. **(άρθρο 1)**

2.α. Θεσπίζεται ανώτατο περιθώριο μικτού κέρδους στη διύλιση πετρελαίου και στην παραγωγή προϊόντων διύλισης αυτού στο ύψος του μέσου όρου των αντίστοιχων αποδεδειγμένων περιθωρίων κέρδους της Ε.Ε. αναπροσαρμοζόμενων ανά μήνα. Το μέτρο έχει έκτακτο χαρακτήρα διάρκειας ενός έτους.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης επιβάλλεται αποκλεισμός της εταιρείας από τα εθνικά και ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία.

β. Επεκτείνεται για το φορολογικό έτος 2023 η έκτακτη Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης που επιβλήθηκε το 2022 στις εταιρείες, νομικά πρόσωπα κ.λπ. των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα προέρχονται κατά 75% τουλάχιστον από οικονομικές δραστηριότητες στους τομείς εξόρυξης λιθάνθρακα και λιγνίτη, της άντλησης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου κ.λπ.. Ο εφαρμοστέος συντελεστής ορίζεται στο 90% (από 33% που ίσχυε για το φορολογικό έτος 2022). **(άρθρο 2)**

3. Θεσπίζεται εσωτερικός μηχανισμός παρακολούθησης και αποτροπής υπερκερδών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, πέραν των οριζόμενων στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1227/2011. Στα πλαίσια αυτού, τα αποτελέσματα του δευτερογενούς ελέγχου για την υποβολή υψηλών προσφορών του άρθρου 3 του

ν. 4425/2016, κοινοποιούνται στον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, και η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων εισηγείται διοικητικές κυρώσεις και νομοθετικές ρυθμίσεις για την επιστροφή τυχόν υπερκερδών. **(άρθρο 3)**

4. Θεσπίζεται έκτακτη Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης (Π.Σ.Α.) για το φορολογικό έτος 2023 επί των οριζόμενων πλεοναζόντων κερδών των πιστωτικών ιδρυμάτων. Ο εφαρμοστέος συντελεστής ορίζεται στο 90%. Τα έσοδα από την Π.Σ.Α. εισπράττονται ως δημόσια έσοδα που χρησιμοποιούνται για να καλυφθούν δαπάνες στήριξης των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για τον μετριασμό των επιπτώσεων της πληθωριστικής κρίσης.

(άρθρο 4)

5α. Μειώνονται οι συντελεστές του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) στα οριζόμενα πετρελαιοειδή προϊόντα για ένα (1) έτος με δυνατότητα παράτασης. Σε περίπτωση μεταβολής των ελάχιστων κοινοτικών συντελεστών Ε.Φ.Κ. για τα έτη 2024 και 2025 για όλα ή μερικά από τα εν λόγω προϊόντα, οι νέοι συντελεστές θα ισχύσουν από την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα της τροποποίησης αυτών.

β. Προβλέπεται, για το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, μηδενικός συντελεστής Φ.Π.Α. για τα οριζόμενα είδη του παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. (κρέατα, γάλα, λαχανικά, δημητριακά, άμυλα, ελαιόλαδο, είδη για την βρεφική ασφάλεια και προστασία κ.λπ. των αναφερόμενων δασμολογικών κλάσεων).

γ. Από 01/01/2025, οι συντελεστές Φ.Π.Α. διαμορφώνονται ως εξής: i) ο βασικός στο 21% (από 24%), ii) ο μειωμένος στο 11% (από 13%) και iii) ο υπερμειωμένος στο 5% (από 6%).

δ. Η παράδοση νερού υπάγεται πλέον στον υπερμειωμένο συντελεστή (6%) αντί στον μειωμένο (13%).

Στον μειωμένο συντελεστή υπάγονται πλέον και τα πάγια τέλη ύδρευσης και τα δικαιώματα χρήσης υπονόμων. **(άρθρο 5)**

6. Προβλέπεται η χορήγηση ειδικής κάρτας «ΑΓΡΟΚΙΝΗΣΗΣ» για την οικονομική ενίσχυση φυσικών προσώπων, στα οποία έχει αποδοθεί η ιδιότητα του «επαγγελματία αγρότη» ή του «επαγγελματία αγρότη νεοεισερχόμενου στον αγροτικό τομέα».

Η οικονομική ενίσχυση είναι ισόποση της επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης diesel κίνησης, που απαιτείται για την εκτέλεση κάθε είδους εργασιών σχετικών με τη φυτική και ζωική παραγωγή και αντιστοιχεί σε προκαθορισμένες ποσότητες πετρελαίου κινητήρων, όπως αυτές προσδιορίζονται από τους εκάστοτε δείκτες μηχανικής απασχόλησης (απαιτούμενης ενέργειας). Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 18%, δηλαδή κατά τη διαφορά μεταξύ βασικού και υπερμειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α.. Τα χρηματικά ποσά που προκύπτουν κατά τα ειδικότερα οριζόμενα θα προκαταβάλλονται με πίστωση στην κάρτα. **(άρθρο 6)**

7. Θεσμοθετείται ειδική έκπτωση στη διάθεση προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας για τους οριζόμενους δικαιούχους αγρότες και κτηνοτρόφους. Η ειδική έκπτωση ορίζεται στο 50% της εκάστοτε τελικής βασικής τιμής

προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και χορηγείται μέσω της διαμόρφωσης ειδικού προϊόντος από τις εταιρείες παρόχους, το οποίο πρέπει να φέρει διακριτό τίτλο περιλαμβάνοντας το λεκτικό «ΑΓΡΟΕΝΕΡΓΕΙΑ». **(άρθρο 7)**

8. Παρατείνονται, για το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 5045/2023 (περί ανώτατου περιθωρίου μικτού κέρδους) και προστίθεται στις υπαγόμενες στο μέτρο υπηρεσίες και η εμπορική διάθεση λιπασμάτων και ζωοτροφών σε επαγγελματίες αγρότες, κτηνοτρόφους και συνεταιριστικές ομάδες και συνεταιρισμούς αυτών. **(άρθρο 8)**

9. Συνιστάται αυτοτελής Μονάδα Μηχανισμού Ελέγχου Τιμών Αγροτικών Προϊόντων, η οποία υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς αγροτικών προϊόντων, σε όλα τα στάδια παραγωγής, αποθήκευσης, επεξεργασίας, μεταποίησης και τελικής διάθεσης των αγροτικών προϊόντων και την καταπολέμηση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών του ν. 4792/2021.

Η Μονάδα Μηχανισμού Ελέγχου Τιμών Αγροτικών Προϊόντων στελεχώνεται με υπαλλήλους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και με ελεγκτές. **(άρθρο 9)**

10.α. Οι αναθέτουσες δημόσιες αρχές αποκλείουν μία εταιρεία από τη συμμετοχή σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, εφόσον λάβουν γνώση ότι εναντίον της εταιρείας έχει επιβληθεί τελεσίδικα πρόστιμο εντός των τελευταίων πέντε ετών για παράβαση του άρθρου 54 του ν. 5045/2023 περί περιστολής φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ν. 3959/2011 περί της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Συστήνεται Ηλεκτρονικό Μητρώο Παραβατών, το οποίο όλες οι αναθέτουσες δημόσιες αρχές υποχρεούνται να ελέγχουν πριν την ανάθεση δημόσιας σύμβασης της οποίας η αξία υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Ανάθεση δημόσιας σύμβασης κατά παράβαση της υποχρέωσης ελέγχου του ανωτέρω Μητρώου είναι άκυρη.

β. Αυστηροποιούνται οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε όποιον παραβιάζει την παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 5045/2023 (περί ανώτατου περιθωρίου μικτού κέρδους). Ειδικότερα ορίζεται ότι το πρόστιμο πρέπει να είναι αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό και μπορεί να φθάνει μέχρι το 10% του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης εντός της χώρας κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης χρήση. Σε περίπτωση ομίλου εταιρειών, για τον υπολογισμό του προστίμου, λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου. Εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό, ακόμα και αν υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό. **(άρθρο 10)**

11. Μειώνονται οι τιμές των καρτών απεριορίστων διαδρομών του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Ο.Α.Σ.Α.) και του Οργανισμού

Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 11)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη ύψους **156 εκατ. ευρώ**, περίπου από τη χορήγηση ειδικής κάρτας «ΑΓΡΟΚΙΝΗΣΗΣ» για την οικονομική ενίσχυση φυσικών προσώπων αγροτών και κτηνοτρόφων. **(άρθρο 6)**

2. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση Μονάδας Μηχανισμού Ελέγχου Τιμών Αγροτικών Προϊόντων στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τη στελέχωσή της με ελεγκτές. Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από τον τρόπο υλοποίησης της διάταξης (διοικητικό επίπεδο Μονάδας, προέλευση και αριθμός ελεγκτών κ.λπ.). **(άρθρο 9)**

3. Δαπάνη από τη σύσταση Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραβατών. **(άρθρο 10)**

4. Ετήσια απώλεια εσόδων ύψους **70 εκατ. ευρώ**, περίπου από την υπαγωγή της παράδοσης νερού στον υπερμειωμένο συντελεστή (6%) Φ.Π.Α., καθώς και από την υπαγωγή των πάγιων τελών ύδρευσης και των δικαιωμάτων χρήσης υπονόμων στον μειωμένο συντελεστή (13%) Φ.Π.Α.. **(άρθρο 5 παρ. 5)**

5. Ετήσια απώλεια εσόδων λόγω της μόνιμης μείωσης των συντελεστών Φ.Π.Α.. Το ύψος της εν λόγω απώλειας εκτιμάται στο ποσό των **2,2 δις ευρώ**, περίπου για το έτος 2025 και στο ποσό των **2,4 δις ευρώ**, περίπου, από το έτος 2026 και μετά. **(άρθρο 5 παρ. 3 και 4)**

6. Απώλεια εσόδων ύψους **900 εκατ. ευρώ**, περίπου από την θέσπιση μηδενικού συντελεστή Φ.Π.Α. για τα οριζόμενα αγαθά (κρέατα, γάλα, λαχανικά, δημητριακά, άμυλα, ελαιόλαδο, είδη για την βρεφική ασφάλεια και προστασία κ.λπ. των αναφερόμενων δασμολογικών κλάσεων) για ένα εξάμηνο. **(άρθρο 5 παρ. 2)**) Σε περίπτωση χρονικής επέκτασης του μέτρου, η απώλεια ανέρχεται σε **1,8 δις ευρώ** κατ' έτος.

7. Απώλεια εσόδων συνολικού ύψους **1,6 δις ευρώ**, περίπου από τη μείωση των συντελεστών του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα οριζόμενα πετρελαιοειδή προϊόντα για ένα έτος. **(άρθρο 5 παρ. 1)**

8. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από την τυχόν παράταση των μειωμένων συντελεστών του Ε.Φ.Κ. στα οριζόμενα πετρελαιοειδή προϊόντα πέραν του έτους. **(άρθρο 5 παρ. 1)**

9. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από Φ.Π.Α. και Φόρο Εισοδήματος Νομικών Προσώπων από:

- τη θέσπιση ανώτατου περιθωρίου μικτού κέρδους σε τρόφιμα, βιομηχανικά αγαθά και αγροεφόδια (**άρθρο 1**),
- τη θέσπιση ανώτατου περιθωρίου μικτού κέρδους στην διύλιση πετρελαίου κ.λπ. για ένα έτος (**άρθρο 2 παρ. 1**),
- την ειδική έκπτωση στη διάθεση προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας για τους οριζόμενους δικαιούχους αγρότες και κτηνοτρόφους (**άρθρο 7 παρ. 1**) και
- την παράταση, για το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 5045/2023 (περί ανώτατου περιθωρίου μικτού κέρδους), καθώς και τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής αυτών (προσθήκη της εμπορικής διάθεσης λιπασμάτων και ζωοτροφών σε επαγγελματίες αγρότες, κτηνοτρόφους και συνεταιριστικές ομάδες και συνεταιρισμούς αυτών). (**άρθρο 8**)

10. Απώλεια ίδιων εσόδων του Ο.Α.Σ.Α. και του Ο.Α.Σ.Θ., εκτιμώμενου συνολικού ύψους **50 εκατ. ευρώ**, λόγω της μείωσης των τιμών των καρτών απεριορίστων διαδρομών. (**άρθρο 11**)

11. Εφάπαξ αύξηση εσόδων από τη(ν):

- Επέκταση για το φορολογικό έτος 2023 της έκτακτης Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης με αυξημένο συντελεστή. (**άρθρο 2 παρ. 2**)
- Θέσπιση έκτακτης Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης για το φορολογικό έτος 2023 επί των οριζόμενων πλεοναζόντων κερδών των πιστωτικών ιδρυμάτων. (**άρθρο 4**)

Το ύψος της αύξησης εσόδων από τις ανωτέρω αιτίες εξαρτάται από τα φορολογικά κέρδη των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2023 των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στους τομείς εξόρυξης λιθάνθρακα και λιγνίτη, της άντλησης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου κ.λπ. και των πιστωτικών ιδρυμάτων, αντίστοιχα.

12. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από:

- την τυχόν επιβολή διοικητικών κυρώσεων και τη νομοθετική ρύθμιση της επιστροφής τυχόν υπερκερδών στα πλαίσια του μηχανισμού παρακολούθησης και αποτροπής υπερκερδών στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας. (**άρθρο 3**)
- την τυχόν επιβολή προστίμων στους παραβάτες των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 5045/2023 (περί ανώτατου περιθωρίου μικτού κέρδους) που παρατείνεται και διευρύνεται, καθώς και από την αυστηροποίηση των σχετικών προστίμων. (**άρθρα 8 και 10**)

Αθήνα, 22 Μαΐου 2024

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου